

## Bosna Hersek İlişkileri Geliştirme Merkezi (BİGMEV)

### 1. Dönem Dış Destekli Proje (DDP) Önerisi Hazırlama Kılavuzu

Bosna Hersek ile İlişkileri Geliştirme Merkezi'nin (BİGMEV) katılımlı yöntemler kullanılarak paydaş katkılarının alındığı bir süreçle belirlenen stratejisinin gerçekleştirilmesi için stratejik amaç ve hedeflere uygun projelerin hayata geçirilmesi sağlanacak, sonrasında da bu projelerin etkileri izlenerek, değerlendirilecektir (Proje önerisi yazılmasında kavramsal bir çerçeve oluşturması amacıyla BİGMEV'in stratejisine ilişkin özet bir bilgi AÇIKLAMALAR kısmında verilmiştir. BİGMEV strateji belgesinin tamamına <http://www.bigmev.org/UserFiles/File/BIGMEV.pdf> adresinden erişilebilir). Takdir edileceği gibi, BİGMEV'in tüm projeleri, içinde bizzat bir taraf olarak yer alıp kendi öz kaynaklarından yararlanarak yürütmesi gerçekçi değildir. Tam da bu nedenle, BİGMEV bünyesinde bir proje geliştirme merkezi kurulması ve bu merkezin proje geliştirme ve geliştirilen projeler için tarafları buluşturmada bir arayüz olarak görev üstlenmesi düşünülmüştür.

Bahsedilen strateji uygulama sürecinde, dönemsel olarak proje alanları belirlenecek ve Merkez, öncelikli Amaç ve Hedeflere uygun olarak seçilecek projeleri, Merkez Destekli Projeler (MDP) ve Dış Destekli Projeler (DDP) olmak üzere iki ayrı koldan yürütecektir.

Merkez Destekli Projeler (MDP) olarak isimlendirilen projeler dönemsel Amaç/Hedefleri gerçekleştirmeye yönelik, ancak kar amacı gütmeksizin yapılacak projeleri kapsamaktadır. Bu projeler tamamen Merkez tarafından yürütülebileceği gibi Merkezin dış paydaşlarla ortak oluşturacağı ya da tarafların Merkez dışında biraraya gelmesiyle ancak Merkezin önderliğinde oluşturulacak ekiplerce gerçekleştirilebilecek olan projelerdir.

Dış Destekli Projeler (DDP) olarak isimlendirilen projeler ise yine dönemsel Amaç/Hedefleri gerçekleştirmeye yönelik projelerdir. BİGMEV'in kendisinin taraf olmadığı, ancak, tarafların biraraya gelmesinde görev üstlendiği, kar amaçlı bu projelerle, bir yandan misyonun gerçekleşmesi sağlanacak, diğer yandan da BİGMEV'in vereceği hizmetler karşılığında alınacak ücretler Merkeze akar oluşturacaktır. Bu uygulama, gerek BİGMEV'in etkinliğinin artması gerekse de tarafların yürütülecek işlerde sorumluluk üstlenerek, sürecin ve Merkezin bir parçası haline gelmesi -bu anlamda sürdürülebilirliğin sağlanması için- önemsenmesi gereken bir uygulamadır.

Bu süreçte BİGMEV İŞLETMESİ'nin temel işlevi, BİGMEV'in vizyonunun gerçekleşmesini sağlayacak projelerin oluşturulması ve projelerin hayata geçirilmesi konusunda her türlü altyapı ve kaynak desteği sunmaktır. Proje önerileri toplandıktan sonra bir değerlendirme sürecinden geçecekler ve dönemsel olarak uygun bulunan proje önerilerinin arasından seçilecek olanlar için geliştirilmek üzere ayrı bir çalışma başlatılacaktır.

#### **DIŞ DESTEKLİ PROJE ÖNERİLERİNİN TOPLANMASI:**

Daha önce de ifade edildiği gibi, proje önerileri, yukarıda belirtilen vizyon ve misyonu gerçekleştirmeye yönelik olarak, Amaç/Hedeflere uygun olmalıdır. Proje sahipleri ön eleme için Ek 1'de verilen Proje Öneri Formu'nu doldurarak Merkez Genel Sekreterliğine iletilecektir. Dönemsel alanlar Proje Öneri Formunda belirtilmektedir. Merkez yönetimi, tüm başvuruları, Proje Öneri Formunda belirtilen ölçütlere uygunluğu açısından bir ön elemeye tabi tutacaktır.

Ön elemeyen geçen proje önerileri, değerlendirilmek üzere jüriye iletilecektir. Jüri üyelerinin birbirlerinden bağımsız olarak yapacakları değerlendirmelerde verdikleri puanlarla projeler

sıralandırılacaktır. Öncelikli proje önerileri arasından, uygulamaya geçirilmek üzere Merkez yönetimce seçilen proje önerilerinin geliştirilmesi için proje ekipleri oluşturulacaktır. Ön elemeden geçen diğer projeler ise proje havuzuna eklenecektir.

#### **FİKRİ HAKLAR:**

Projenin fikri sahibi olarak öneride bulunan kişi, kurum veya kuruluşların, kendileri aksi yönde bir tercih belirtmedikleri sürece, önerilerinin gerçekleştirilmesi amacıyla **BİGMEV** tarafından kurulacak proje geliştirme ekiplerinde yer alacakları, **BİGMEV** tarafından taahhüt edilmektedir. Ancak, projenin fikri sahipleri proje ekiplerinde bulunmayı tercih etmeseler de, fikir **BİGMEV** tarafından oluşturulacak proje ekiplerince geliştirilecektir. Bu nedenle de -**BİGMEV**'in kuruluş amacının hasanat olduğunu da gözönünde bulundurarak- proje önerilerinin fikri haklarının **BİGMEV**'e devredilmesi beklenmektedir. Fikri hakların **BİGMEV**'e devredileceğine ilişkin beyan, 'Proje Öneri Formu'nun sonunda yer almaktadır. Ancak, fikir haklarının devrine ilişkin ifadede de belirtildiği gibi, proje önerisi sahibi, proje geliştirme ekipleri oluşturuluncaya kadar geçecek süre içinde, önerisinin başka işbirlikleri ile geliştirilmesi konusunda serbesttir.

Proje Önerilerinin dikkate alınması için öneri formlarının imzalı ve varsa kaşeli bir şekilde **BİGMEV**'e ulaştırılması gerekmektedir.

#### **EK:**

Proje Öneri Formu

### **AÇIKLAMALAR**

#### ***BİGMEV'in STRATEJİSİ***

*Herhangi bir kurumda verimliliği sağlamak için, yapılacak işlere odaklanmak, gerek sınırlı insan kaynağı gerekse sınırlı finansal kaynakların etkin kullanımı ve verimliliği açısından bir zorunluluktur. Bu da ancak atılacak adımlarda önceliklerin doğru belirlenmesi ve oluşturulan stratejiye uygun kararların alınarak faaliyetlerin düzenlenmesini zorunlu kılmaktadır. Strateji, hedefleri gerçekleştirmek için izlenecek yola ilişkin bilinçli ve tutarlı tercihler, kararlar zinciri olarak tanımlanır.*

***BİGMEV**'in stratejisini oluşturma sürecinde, paydaşlarla yapılan çalışmalarda, ulaşılması arzu edilen vizyon<sup>1</sup> ve üstlenilecek misyonun<sup>2</sup> yanısıra, bu vizyon ve misyonu yerine getirmek için öncelikli olarak gerçekleştirilmesi gereken amaç ve hedefler<sup>3</sup> de belirlenmiştir. Bu çalışma sonucunda;*

#### ***BİGMEV'in Vizyonu:***

*"Bosna Hersek ile Türkiye arasındaki kadim ilişkilerin sürdürülebilir olarak canlandırılması" olarak belirlenmiştir.*

#### ***BİGMEV'in Misyonu:***

*Vizyon çalışmasını takiben Bosna Hersek ve Türkiye'de gerçekleştirilen katılımlı toplantılarda yapılan çalışmaların sentezi ile aşağıdaki misyon ifadeleri elde edilmiştir.*

- ***İş dünyaları arasında sürdürülebilir ilişkiler kurmak***

<sup>1</sup> Vizyon, çekici ancak gerçekçi ve inanılır bir geleceğin özelliklerinin ayrıntılara boğulmadan tutarlı ve somut bir şekilde ifadelendirilmesidir.

<sup>2</sup> Misyon, varlık nedeninin, kapsam ve sınırının, ayırt edici özellikleri ve değerleri ile birlikte ayrıntılara boğulmadan ifadelendirilmesidir. Misyonda ifade edilen temel varlık nedeninin sıkça değiştirilmesi öngörülemez.

<sup>3</sup> Amaç, başanlı sayılmak için, uzun vadede de olsa, ulaşılmak istenen konum ve niteliklerdir. Hedefler ise amaçları somutlaştırıp, daha kısa vadede ulaşılması gereken niceliksel aşamalardır. Bu çalışma kapsamında amaç ve hedefler arasındaki sınırın bulanıklığı göz önünde bulundurularak amaç ve hedefler arasında bir ayırma gidilmemiştir. Bu nedenle, ikisi bir arada Amaç/Hedef olarak anılmaktadır

- Türkiye'den Bosna Hersek'e yatırımı artırmak / Bosna Hersek ile Türkiye arasında ticareti güçlendirmek
- Yatırım teşviklerinin oluşturulması ve mali sistem uyum çalışması yapmak
- Bosna Hersek'in gelişmesine ve kalkınmasına katkıda bulunmak
- Her alanda karşılıklı esaslı stratejik işbirlikleri oluşturmak
- Oluşturulacak işbirliklerinin içinde yer almanın bir üstünlük sağlayacağını anlatmak
- Bosna Hersek dışında yaşayan Bosna Hersekli'lerin ülkeleri ile bağlarını güçlendirmek
- Kültür-sanat ve sporda ortak faaliyetlerde bulunmak
- Eğitim döneminde ve sonrasında değişim programlarının sürdürülebilirliğinin sağlanması
- Bu oluşumun bir model oluşturmasını sağlamak

**BİGMEV'in Amaç ve Hedefleri:**

Amaç ve hedef kelimelerinin hem Türkçe'de ifade ettikleri anlam bakımından hem de aralarındaki geçişleri çok kesin bir çizgi ile ayırmak mümkün olmadığından, bu strateji çalışmasında bilinçli olarak birlikte ele alınmışlardır.

Paydaşlarla yapılan çalışmalarda belirlenen öncelikli Amaç ve Hedefler, hem 'kurumu/süreci etkileme' hem de 'güncelliğini koruma' düzeyleri bağlamında değerlendirilmiştir. Bu değerlendirme sonucunda elde edilen stratejik Amaç/Hedefler; **Yakın Vadeli (2011-2014) Stratejik Amaç ve Hedefler** ve **Orta Vadeli (2015-2018) Stratejik Amaç ve Hedefler** olmak üzere iki gruba ayrılmıştır.

Strateji düzleminde konumlanışları bakımından stratejik önemde olmamakla birlikte BİGMEV'in kuruluşu aşamasında hemen ele alınması gereken ve Başlangıca ilişkin A/H'ler olarak gruplandırılan üç A/H daha bulunmaktadır.

Bu dönem, bir proje havuzu oluşturulmasını sağlamak amacıyla, hem Yakın Vadeli Stratejik Amaç/Hedefler hem de Başlangıca ilişkin Amaç/Hedeflerle ilgili proje başvuruları alınacaktır. Bu A/H'lerin listesi aşağıdaki iki tabloda verilmiştir.

**YAKIN VADELİ (2011-2014) STRATEJİK AMAÇ/HEDEFLER**

<b>A/H 02</b>	<b>DÖNÜŞÜMLÜ OLARAK SOSYAL VE KÜLTÜREL FAALİYETLERİN YAPILMASI</b>
<b>A/H 03</b>	<b>İLGİLİ FONLARIN ARAŞTIRILIP YATIRIMCILARA FIRSATLARIN SUNULMASI</b>
<b>A/H 04</b>	<b>SOSYAL VE EKONOMİK VERİLERİN OLDUĞU BİR VERİTABANI OLUŞTURULMASI</b>
<b>A/H 08</b>	<b>GİRİŞİMCİLİK RUHUNU GÜÇLENDİREREK BOSNA HERSEKLİLERİ İŞ SAHİBİ YAPMAK</b>
<b>A/H 09</b>	<b>İŞADAMI VE KAMU ÇALIŞANLARININ KARŞILIKLI BİLGİ ALIŞVERİŞİ İÇİN PLATFORM OLUŞTURMAK</b>
<b>A/H 10</b>	<b>LOBİ MERKEZLERİNİN İKİ ÜLKEDE KURULMASI*</b>
<b>A/H 11</b>	<b>ORTAK FON VE KOORDİNASYON ZEMİNİ OLUŞTURULMASI</b>
<b>A/H 15</b>	<b>SEKTÖREL BAZDA ÜLKELER ARASINDA FUARLAR DÜZENLENMESİ</b>

- \* 'Lobi merkezlerinin iki ülkede kurulması' tanımı ile BİGMEV'in tanıtımına, dolayısıyla ilişkileri artırma yoluyla Merkezin etkinliklerini desteklemeye, geliştirmeye yönelik faaliyetler kastedilmektedir.

**BAŞLANGICA İLİŞKİN AMAÇ/HEDEFLER**

<b>A/H 19</b>	<b>TÜRK İŞ ADAMLARI İÇİN CAZİP SEKTÖRLERİN TANIMLANMASI</b>
<b>A/H 20</b>	<b>TÜRK ŞİRKETLER İÇİN İŞ YAPMA ENGELLERİNİN BELİRLENMESİ</b>
<b>A/H 21</b>	<b>YATIRIM TİCARET MEVZUAT KONUSUNDA TÜRK YATIRIMCILARINA KILAVUZLUK EDECEK BİR OLUŞUM YARATILMASI</b>

## BİGMEV 1. DÖNEM PROJE ÖNERİ FORMU

Önerinin Adı:
Önerinin Sahibi:
Adres:
Telefon:
e-posta:

<b>1. Projenin İçeriği</b> (Projenizle ilgili ayrıntıları, BİGMEV'in Vizyonununun gerçekleşmesine nasıl katkıda bulunacağını, BİGMEV tarafından üstlenilen Misyon çerçevesinde hangi görevlerin yerine getirilebileceğini ve bu proje/iş fikri uygulamaya geçirildiğinde olası risklerin/bilinmezliklerin neler olacağını açıklayınız.)
--

<b>2- Proje Kapsamında Gerçekleştirilecek Faaliyetler</b> (Projenizi hayata geçirirken gerçekleştirilmesini öngördüğünüz faaliyetleri ve bu kapsamda takip edilmesi gereken iş planını açıklayınız. Toplam proje süresini ve bir ya da birden fazla faaliyeti içerebilecek olan her iş adımı için öngördüğünüz süreleri ay bazında belirtiniz)
---

<b>3- Proje Paydaşları</b> (Projenizin gerçekleştirilebilmesi için birlikte çalışmasını uygun gördüğünüz ekibin [tüzel kişiler, kurum ya da kuruluşlar] taşıması gerekli yetenek ve tecrübelerini, ekip üyelerinin üstlenmesini beklediğiniz görevleri açıklayınız.)
---

## BİGMEV 1. DÖNEM PROJE ÖNERİ FORMU

### 4- Mali Portre ve Finansman

(Projenizi gerçekleştirmek için yukarıda öngördüğünüz faaliyetleri kapsayan işlerle ilgili öngördüğünüz mali portrenin miktarını ve [her aşama için] ihtiyaç duyulacak olan finansman destek tutarını ve öngördüğünüz finansman mekanizmalarını belirtiniz)

### 5- İlgili Olduğu Dönemsel Alan\*

(Projenizin, Vakıf İşletmesi tarafından belirlenmiş Dönemsel Alanlardan hangisi ile ilgili olduğunu gerekçelendiriniz.)

### 6- Ölçütlere Uyumluluğun Gerekçelendirmesi

(Projenizin, BİGMEV tarafından belirlenen proje ölçütlerine uyumluluğunu gerekçelendiriniz.)

6.1 Sürdürülebilir (kalıcı ve sürekli)

6.2 İlişkileri etkileme (paydaşları / ülkeleri)

6.3 İşbirlikleri oluşturma (bireyler / kurumlar / kuruluşlar)

6.4 Fon bulunabilirlik (devletler / AB / BM / finans kuruluşları / kişiler)

## BİGMEV 1. DÖNEM PROJE ÖNERİ FORMU

### 7- Ek Bilgi

(Yukarıdaki maddelerde belirtmediğiniz hususları burada açıklayınız )

### 8- Fikri Haklar

(Proje önerisi sahibi, aksine bir beyanda bulunmadığı sürece, projenin geliştirilmesi için BİGMEV tarafından kurulacak proje ekibinde yer alacaktır)

Proje önerisi ile ilgili fikri haklarım(ız), projenin geliştirilmesi aşamasına gelinceye kadar geçecek sürede her türlü hak tarafım(ız)a ait olmak üzere, BİGMEV'e devretmeyi kabul ediyorum.

İmza (Kaşe)\*:

\* Proje Önerilerinin dikkate alınması için öneri formlarının imzalı ve varsa kaşeli bir şekilde BİGMEV'e ulaştırılması gerekmektedir.

### \*BİGMEV 1. DÖNEMSEL PROJE ALANLARI (DPA)

DPA101	DÖNÜŞÜMLÜ OLACAK SOSYAL VE KÜLTÜREL FAALİYETLER
DPA102	İLGİLİ FONLARIN ARAŞTIRILIP YATIRIMCILARA FIRSATLARIN SUNULMASI
DPA103	SOSYAL VE EKONOMİK VERİLERİN OLDUĞU BİR VERİTABANI OLUŞTURULMASI
DPA104	GİRİŞİMCİLİK RUHUNUN DESTEKLENMESİ İLE İSTİHDAM VE TİCARETİN ARTTIRILMASINA KATKIDA BULUNACAK FAALİYETLER
DPA105	İŞADAMI VE KAMU ÇALIŞANLARININ KARŞILIKLI BİLGİ ALIŞVERİŞİ İÇİN PLATFORM OLUŞTURULMASI
DPA106	BİGMEV'İ HER İKİ ÜLKEDE DE TANINMASINA YOL AÇACAK LOBİ FAALİYETLERİ
DPA107	ORTAK FON VE KOORDİNASYON ZEMİNİ OLUŞTURULMASI
DPA108	SEKTÖREL BAZDA ÜLKELER ARASINDA FUARLAR DÜZENLENMESİ
DPA109	TÜRK İŞ ADAMLARI İÇİN CAZİP SEKTÖRLERİN TANIMLANMASI
DPA110	TÜRK ŞİRKETLER İÇİN İŞ YAPMA ENGELLERİNİN BELİRLENMESİ
DPA111	YATIRIM TİCARET MEVZUAT KONUSUNDA TÜRK YATIRIMCILARINA KILAVUZLUK EDECEK BİR OLUŞUM YARATILMASI